

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 251/04-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. apríla 2007 predbežne prerokoval sťažnosť M., spol. s r. o., P., zastúpenej advokátom Mgr. V. L., P., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 13 ods. 1 písm. a) a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd dodatočným platobným výmerom Daňového úradu I Žilina č. 694/321/66935/2000/Ba z 28. augusta 2000, rozhodnutím Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky, pracovisko Žilina, č. V/2500/4711/02/Jar z 15. júla 2002, rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 SŽ 130/02 z 25. februára 2003 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. SŽ-o-NS 50/03 z 18. februára 2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M., spol. s r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. júla 2004 doručená sťažnosť M., spol. s r. o., P. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpenej advokátom Mgr.

V. L., P., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 13 ods. 1 písm. a) a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol k dohovoru“) dodatočným platobným výmerom Daňového úradu I Žilina (ďalej len „daňový úrad“) č. 694/321/66935/2000/Ba z 28. augusta 2000, rozhodnutím Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky, pracovisko Žilina (ďalej len „daňové riaditeľstvo“), č. V/2500/4711/02/Jar z 15. júla 2002, rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 SŽ 130/02 z 25. februára 2003 a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. SŽ-o-NS 50/03 z 18. februára 2004.

Spolu so sťažnosťou sťažovateľ predložil ústavnému súdu aj žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. O tejto žiadosti rozhodol 23. novembra 2004 II. senát ústavného súdu tak, že jej nevyhovel.

Na výzvu ústavného súdu zo 17. februára 2005 sťažovateľ 31. marca 2005 doplnil sťažnosť o odôvodnenie namietaného porušenia označených práv a upresnil výrok rozhodnutia, ktorého sa v konaní pred ústavným súdom domáha.

Zo sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že na základe výsledkov daňovej kontroly vykonanej u sťažovateľa daňový úrad ako správca dane 28. augusta 2000 vydal dodatočný platobný výmer na daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) za zdaňovacie obdobie roku 1999 č. 694/321/66935/2000/Ba, ktorým sťažovateľovi vyrubil rozdiel DPH v sume 528 540 Sk. Dôvodom dorubenia dane bolo neuznanie dane na vstupe z faktúr, ktoré vystavil P. K. (ďalej len „sprostredkovateľ“) v roku 1999 na základe zmluvy o sprostredkovaní z 2. júna 1999 č. 01/1999. Predmetom zmluvy bol záväzok sprostredkovateľa vyvíjať činnosť smerujúcu k tomu, aby záujemca (sťažovateľ) mal príležitosť uzatvoriť obchod na dlhodobé dodávky elektroinštalačného materiálu pre spoločnosť T., a. s., T. (ďalej len „T., a. s.“). Podľa bodu 4.1 zmluvy mal sprostredkovateľ dohodnutú províziu 10 % z dohodnutého objemu dodávok tovaru pre T., a. s.

Sprostredkovateľ vystavil v roku 1999 nasledovné faktúry:

- DF 14/99 zo 16. augusta 1999 v sume 199 260 Sk, z toho DPH 23 % v sume 37 260 Sk,
- DF 15/99 z 20. augusta 1999 v sume 55 350 Sk, z toho DPH 23 % v sume 10 350 Sk,
- DF 18/99 z 13. septembra 1999 v sume 568 710 Sk, z toho DPH 23 % v sume 109 710 Sk,
- DF 30/99 z 12. októbra 1999 v sume 974 160 Sk, z toho DPH 23 % v sume 182 160 Sk,
- DF 37/99 zo 16. novembra 1999 v sume 1 011 060 Sk, z toho DPH 23 % v sume 189 060 Sk.

Daňový úrad neuznal oprávnenosť nároku sťažovateľa na odpočet DPH z uvedených dodávateľských faktúr vystavených sprostredkovateľom celkom v sume 528 540 Sk. V daňovom konaní zistil, že v roku 1999 bola len jedna objednávka od T., a. s. č. 308/6321/99 na dodávku 14-tich sád elektroprvkov pre SN 400 - 500 S 400 V-50 Hz z 5. novembra 1999. Dodávka tovaru v hodnote 247 469 Sk bola realizovaná a fakturovaná až 5. januára 2000. Podľa zistenia daňového úradu v roku 1999 neboli teda pre sťažovateľa sprostredkované žiadne iné obchody.

O odvolaní sťažovateľa proti dodatočnému platobnému výmeru z 28. augusta 2000 rozhodlo daňové riaditeľstvo tak, že rozhodnutím č. V/2500/4711/02/Jar z 15. júla 2002 potvrdilo prvostupňové rozhodnutie.

Žalobou podanou proti daňovému riaditeľstvu sa sťažovateľ domáhal preskúmania zákonnosti jeho rozhodnutia. Najvyšší súd ako súd prvého stupňa žalobu sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 4 SŽ 130/02 z 25. februára 2003 zamietol ako nedôvodnú, pretože sa stotožnil s argumentáciou daňových orgánov, že sprostredkovanie, ktoré sťažovateľ deklaroval daňovými dokladmi, sa neuskutočnilo, a tento právny názor potvrdil aj najvyšší súd v konaní o odvolaní sťažovateľa.

Podľa tvrdenia sťažovateľa boli z jeho strany splnené všetky podmienky nároku na odpočet DPH ustanovené v § 20 ods. 1 a 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky

č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 289/1995 Z. z.“) a tento nárok riadne uplatnil podľa § 20 ods. 3 cit. zákona.

Podľa sťažovateľa daňové orgány skutkový stav nedostatočne zistili a následne nesprávne posúdili, ich rozhodnutia nemajú oporu v zákone, čím je sťažovateľ ukrátený na svojich právach. Daňové orgány vychádzali iba z pochybností a vlastnej úvahy bez ohľadu na obsah uzatvorenej zmluvy o sprostredkovaní.

Sťažovateľ uvádza, že daňové orgány ho „*nevyzvali na preukázanie žiadnej skutočnosti, daňové doklady, ktoré sme odporcom... predložili, nikdy z ich strany spochybnené neboli, ani nás nikdy nevyzvali na odstránenie nejakých pochybností, alebo nejasností*“. Podľa neho daňové orgány a tiež najvyšší súd vykladali zmluvu o sprostredkovaní podľa jej nadpisu, teda ako zmluvu uzatvorenú podľa § 642 a nasl. Obchodného zákonníka, keď vo svojich rozhodnutiach ustálili, že k sprostredkovaniu ako zdaniteľnému plneniu nedošlo.

Na podporu svojich tvrdení sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

„V daňových dokladoch však sprostredkovanie deklarované nie je.

Z obsahu zmluvy o sprostredkovaní vyplýva, že sa jedná o nepomenovanú zmluvu, ktorá nie je uzatvorená podľa § 624 a nasl. Obch. zák., že sa v nej P. K. zaviazal uskutočniť pre nás rôzne činnosti, pričom sa nejednalo o takú činnosť, ktorá by korešpondovala sprostredkovaniu, ktoré je upravené ako typ zmluvy v Obchodnom zákonníku.

Skutočnosť, že v daňových dokladoch nie je deklarované sprostredkovanie, ale činnosť P. K., ktorú pre nás vykonal na základe zmluvy o sprostredkovaní, jednoznačne vyplýva z daňových dokladov.

Konečným výsledkom činnosti P. K. bolo vždy to, že spoločnosť T., a. s., T... zmenila svoju pôvodnú technickú dokumentáciu tak, že do rozpisiek strojov, ktoré vyrábala, zakomponovala elektroprvky vyrábané spoločnosťou G., ktoré sme chceli dodávať spoločnosti T., a. s. (predtým pri výrobe strojov používali iné elektroprvky), čím nám P. K. vytvoril príležitosť uzatvoriť so spoločnosťou T., a. s. obchod na dlhodobé dodávky týchto elektroprvkov, na základe čoho mu podľa bodu 4.2 zmluvy o sprostredkovaní vznikol nárok

na fakturovanie provízie, nakoľko až na základe týchto zmien v technickej dokumentácii mohla spoločnosť T., a. s. od nás odoberať a my sme jej mohli dodávať elektroprvky vyrábané spoločnosťou G. Takúto zmluvu sme so spoločnosťou T., a. s. nakoniec aj uzatvorili.“

Sťažovateľ namieta, že daňové orgány zmluvu o sprostredkovaní a vystavené daňové doklady takto neposúdili, naopak, uložili mu povinnosť zaplatiť DPH v rozpore so zákonom, čo rozsudkom sp. zn. 4 SŽ 130/02 z 25. februára 2003 a rozsudkom o odvolaní sp. zn. SŽ-o-NS 50/03 z 18. februára 2004 potvrdil aj najvyšší súd.

V takomto „*formalistickom postupe daňových orgánov a najvyššieho súdu, ktoré sa vôbec nezaoberali skutkovou a právnou argumentáciou sťažovateľa*“, vidí sťažovateľ porušenie svojich základných práv.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd

- deklaroval porušenie jeho základných práv podľa čl. 13 ods. 1 písm. a) a čl. 20 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu k dohovoru dodatočným platobným výmerom daňového úradu č. 694/321/66935/2000/Ba z 28. augusta 2000 a konaním, ktoré mu predchádzalo, rozhodnutím daňového riaditeľstva č. V/2500/4711/02/Jar z 15. júla 2002 a konaním, ktoré mu predchádzalo, ako aj rozsudkami najvyššieho súdu sp. zn. 4 SŽ 130/02 z 25. februára 2003 a sp. zn. SŽ-o-NS 50/03 z 18. februára 2004,
- zrušil dodatočný platobný výmer daňového úradu č. 694/321/66935/2000/Ba z 28. augusta 2000, rozhodnutie daňového riaditeľstva č. V/2500/4711/02/Jar z 15. júla 2002, rozsudky najvyššieho súdu sp. zn. 4 SŽ 130/02 z 25. februára 2003 a sp. zn. SŽ-o-NS 50/03 z 18. februára 2004 a vec vrátil daňovému úradu na ďalšie konanie,
- priznal mu finančné zadosťučinenie v sume 300 000 Sk, ktoré je daňový úrad, daňové riaditeľstvo a najvyšší súd povinný zaplatiť mu každý po 100 000 Sk,
- priznal mu náhradu trov právneho zastúpenia v sume 29 400 Sk.

O žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu rozhodol II. senát ústavného súdu. Na základe Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na rok 2007 bola vec pridelená sudcovi Ladislavovi Oroszovi ako sudcovi spravodajcovi. Vzhľadom na to sťažnosť na neverejnom zasadnutí predbežne prerokoval IV. senát ústavného súdu.

II.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Sťažovateľ namieta porušenie čl. 13 ods. 1 písm. a) a čl. 20 ods. 1 ústavy, ako aj porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu k dohovoru dodatočným platobným výmerom daňového úradu č. 694/321/66935/2000/Ba z 28. augusta 2000, rozhodnutím daňového riaditeľstva č. V/2500/4711/02/Jar z 15. júla 2002, ako aj rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4 Sž 130/02 z 25. februára 2003.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z čl. 127 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu je subsidiárna. Z tohto dôvodu nemá ústavný súd právomoc vo veci rozhodovať v prípadoch, keď o namietanom porušení základných práv rozhodnutiami správnych orgánov rozhodujú všeobecné súdy, alebo keď na preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu, ktorým malo dôjsť k porušeniu základných práv, je príslušný všeobecný súd vyššieho stupňa.

Ústavný súd zistil, že v namietanej veci sťažovateľ podal odvolanie proti dodatočnému platobnému výmeru daňového úradu daňovému riaditeľstvu a následne podal najvyššiemu súdu žalobu o preskúmanie postupu a zákonnosti rozhodnutia daňového riaditeľstva č. V/2500/4711/02/Jar z 15. júla 2002 (o odvolaní sťažovateľa proti dodatočnému platobnému výmeru č. 694/321/66935/2000/Ba z 28. augusta 2000). Potom podal odvolanie proti rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 4 SŽ 130/02 z 25. februára 2003, o ktorom rozhodol najvyšší súd v odvolacom konaní rozsudkom sp. zn. SŽ-o-NS 50/03 z 18. februára 2004 tak, že prvostupňové rozhodnutie najvyššieho súdu potvrdil. Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľ v súlade s ustanovením § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyčerpal všetky právne opravné prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv účinne poskytuje, a na použitie ktorých bol oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd nemal právomoc na preskúmanie namietaných rozhodnutí daňového úradu a daňového riaditeľstva, ani namietaného rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 4 SŽ 130/02 z 25. februára 2003, keďže preskúmanie týchto rozhodnutí patrilo do právomoci všeobecných súdov (najvyššieho súdu) v rámci správneho súdnictva. Na základe toho ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v častiach namietajúcich porušenie jeho základných práv rozhodnutiami daňového úradu, daňového riaditeľstva a rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 4 SŽ 130/02 z 25. februára 2003 pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

2. V súvislosti s namietaným porušením označených základných práv sťažovateľa pre ústavný súd bolo v tomto prípade preto podstatné a určujúce len preskúmanie rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. SŽ-o-NS 50/03 z 18. februára 2004.

Najvyšší súd (ako odvolací súd) rozhodol o odvolaní sťažovateľa proti prvostupňovému rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 4 SŽ 130/02 z 25. februára 2003 tak, že tento rozsudok potvrdil ako vecne správny.

Podstatou námietok sťažovateľa vo vzťahu k porušeniu jeho označených práv predmetným rozsudkom najvyššieho súdu bol formalistický prístup tohto súdu, ktorý vo svojom rozhodnutí vo veci sťažovateľa vychádzal z toho, že v daňových dokladoch je ako zdaniteľné plnenie deklarované sprostredkovanie, čo je v rozpore so samotným obsahom týchto daňových dokladov, ďalej že najvyšší súd automaticky vychádzal podľa nadpisu zmluvy o sprostredkovaní z ustanovení § 624 a nasl. Obchodného zákonníka upravujúcich zmluvu o sprostredkovaní a vôbec sa nezaujímal o obsah tejto zmluvy uzavretej medzi sťažovateľom a sprostredkovateľom.

Sťažovateľ namietal, že vo veci v oboch stupňoch rozhodoval ten istý súd (najvyšší súd) a v takomto postupe najvyššieho súdu vidí sťažovateľ porušenie svojho práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ vytýka najvyššiemu súdu, že na základe jeho právoplatného rozsudku sp. zn. SŽ-o-NS 50/03 z 18. februára 2004 mu vznikol voči štátu záväzok v sume 528 540 Sk, čím došlo k zníženiu hodnoty jeho majetku (čistého obchodného imania) o uvedenú čiastku. Následne daňový úrad ako správca dane tento záväzok sťažovateľa započítal s jeho pohľadávkami voči Slovenskej republike, čím došlo k porušeniu jeho vlastníckych práv podľa označeného článku ústavy a dodatkového protokolu k dohovoru.

V súvislosti s namietaným rozhodnutím najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu ústavný súd zdôraznil, že podľa svojej konštantnej judikatúry nie je súčasťou systému

všeobecných súdov, ale je podľa čl. 124 ústavy nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Vychádzajúc z tohto postavenia nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02). Inými slovami, právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecnými súdmi nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve.

Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených listinných dôkazov vyplýva, že podstata nesúhlasu sťažovateľa s hodnotením vykonaného preskúmania rozhodnutia správneho orgánu (daňového riaditeľstva) v daňovom konaní a právnym názorom všeobecného súdu (najvyššieho súdu ako správneho súdu) spočíva v nesprávnej interpretácii a aplikácii príslušných zákonných ustanovení a nesprávnym hodnotením skutkového stavu predmetnej veci.

Najvyšší súd ako odvolací súd sa stotožnil so záverom prvostupňového súdu o dostatočnom a náležitom zistení skutkového stavu veci správnymi orgánmi v daňovom konaní, ako aj záverom, že v danom prípade k zdaniteľnému plneniu - sprostredkovaniu v roku 1999 nedošlo, čoho dôsledkom bolo neuznanie nároku sťažovateľa na odpočet DPH na vstupe z faktúr vystavených sprostredkovateľom.

V odôvodnení rozhodnutia, ktorým nevyhovelo odvolaniu sťažovateľa voči rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 4 SŽ 130/02 z 25. februára 2003, odvolací súd okrem iného uviedol:

„Podľa § 20 ods. 1 zákona č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení zmien a doplnkov má platiteľ nárok na odpočet dane pri prijatých zdaniteľných plneniach, ak sú prijaté na účely uskutočnenia svojich zdaniteľných plnení a ak zákon neustanovuje inak.

V daňovom konaní bolo preukázané, že sprostredkovateľ nevyhľadával nových odberateľov, ale priamo v zmluve bol tento označený - spoločnosť T., a. s. T., pričom odberateľ sám vyhlásil výberové konanie na dodávku tovaru, ktorý žalobca predával.

Keďže bolo preukázané, že k zdaniteľnému plneniu - sprostredkovaniu v roku 1999 nedošlo, postupovali správca dane i žalovaný v súlade so zákonom, keď neuznali žalobcovi nárok na odpočet dane na vstupe z faktúr vystavených P. K.

Daňové doklady - dodávateľské faktúry vystavoval P. K. ako čiastkové plnenie Zmluvy o sprostredkovaní č. 01/99.

Podľa názoru odvolacieho súdu postupovali daňové orgány v súlade so zákonom, keď na základe daňového dokladu deklarujúceho plnenie sprostredkovania neuznali nárok na odpočet dane na vstupe za prípadné iné zdaniteľné plnenie P. K., pretože nebola splnená zákonná podmienka ustanovená v § 20 ods. 2 písm. a) v spojení s § 15 ods. 2 písm. f) zákona o dani z pridanej hodnoty.

Zákomom ustanovené podmienky pre uplatnenie a priznanie odpočtu dane z pridanej hodnoty na vstupe sú veľmi prísne. Musia byť splnené jednak po formálnej ako aj materiálnej stránke. Daňový subjekt musí preukázať, že skutočne došlo k zdaniteľnému plneniu, že toto plnenie prijal a použil na uskutočnenie svojich zdaniteľných plnení a taktiež, že splňa všetky ďalšie podmienky uvedené v ods. 2 § 20 zákona o dani z pridanej hodnoty.

Odvolací súd dospel k záveru, že žalobcovi sa nepodarilo preukázať splnenie zákonných podmienok pre priznanie jeho nároku na odpočet dane na vstupe. Nepovažuje za dôvodné tvrdenie žalobcu, že mu správne orgány v daňovom konaní neposkytli dostatočný priestor, aby mohol preukázať pravdivosť jeho tvrdení, ani ho neupozornili na pochybnosti ohľadne ním predložených daňových dokladov, ktoré by mohli odstrániť.

Správca dane, ale najmä žalovaný ako odvolací orgán zisťovali dôsledne skutkový stav veci, žalobcovi poskytli všetky zákonné možnosti, aby preukázal svoje tvrdenia a predložil listinné dôkazy. Svedčia o tom doklady a písomné podania žalobcu, ktoré doručil

najmä žalovanému v odvolacom konaní. Žalovaný sa zaoberal so všetkými skutočnosťami a jeho procesný postup hodnotil súd ako zákonný.

Námietky žalobcu uvedené v jeho odvolaní hodnotí preto odvolací súd ako skutkovo i právne bezvýznamné. Naopak svedčia o tom, že žalobca účelovo zamieňa rôzne zdaniteľné plnenia. Keď sa preukázalo, že zdaniteľné plnenie - sprostredkovanie nebolo uskutočnené, žiadal, aby mu bol nárok na odpočet dane uznaný za úplne odlišné zdaniteľné plnenie, ako pôvodne deklaroval.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd podľa § 219 Občianskeho súdneho poriadku rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. februára 2003, sp. zn. 4 SŽ 130/02, ako vecne správny potvrdil.“

Podľa názoru ústavného súdu citovanú argumentáciu, ktorou najvyšší súd odôvodnil svoj rozsudok a potvrdil odvolaním napadnutý prvostupňový rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4 SŽ 130/02 z 25. februára 2003, nemožno považovať za zjavne neodôvodnenú alebo arbitrárnu. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (IV. ÚS 112/05).

Podľa § 2 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 511/1992 Zb.“) v daňovom konaní sa postupuje v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, chránia sa záujmy štátu a obcí a dbá sa pritom na zachovávanie práv a právom chránených záujmov daňových subjektov a ostatných osôb zúčastnených v daňovom konaní (zásada zákonnosti). Aby daňové orgány mohli uvedenú zásadu realizovať, sú vybavené rozsiahlymi zákonnými právomocami, vychádzajúcimi zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, zakotvenej v § 2 ods. 3 citovaného zákona.

Podľa ustanovenia § 29 ods. 8 zákona č. 511/1992 Zb. daňový subjekt preukazuje všetky skutočnosti, ktoré je povinný uvádzať v priznaní, hlásení a vyúčtovaní, alebo na ktorých preukázanie bol vyzvaný správcom dane v priebehu daňového konania, ako aj vierohodnosť, správnosť alebo úplnosť povinných evidencií alebo záznamov vedených daňových subjektov.

Ustanovenie § 20 zákona č. 289/1995 Z. z. (zákon č. 289/1995 Z. z. bol účinný do 1. 5. 2004) formulovalo základné všeobecné podmienky nároku platiteľa na odpočet dane. Podľa jeho znenia platiteľ má nárok na odpočet dane pri prijatých zdaniteľných plneniach, ak ich prijal na účely uskutočňovania svojich zdaniteľných plnení. Vo všeobecnosti má teda platiteľ nárok na odpočet DPH pri všetkých uskutočnených zdaniteľných plneniach, prijatých na účely uskutočňovania zdaniteľných plnení pri dodržaní podmienok ustanovených zákonom. V odseku 2 sú vymedzené konkrétne hmotnoprávne podmienky, ktoré je potrebné splniť, aby platiteľ mohol uplatniť nárok na odpočet dane.

Zákonná úprava postupu pri preukazovaní oprávnenosti nároku na odpočet DPH podľa § 20 ods. 1 až 12 zákona č. 289/1995 Z. z. je špeciálnou zákonnou úpravou vo vzťahu ku všeobecnej zákonnej úprave dokazovania v daňovom konaní (§ 29 zákona č. 511/1992 Zb.). Zákon č. 289/1995 Z. z. z dôvodu zložitosti a náročnosti kontroly tejto dane určil pre dokazovanie nároku na jej odpočet prísnejšie podmienky, než aké sú platné pri dokazovaní nárokov u iných daní. Tie je nutné dodržať, lebo v opačnom prípade dôsledky z ich porušenia znáša daňový subjekt.

Daňový doklad je z hľadiska nároku na odpočet DPH použiteľný len vtedy, ak je nepochybné, že v ňom uvedené údaje odrážajú skutočnosť. Podmienkou pre vznik nároku na odpočet DPH tiež je, aby platiteľ ním prijaté zdaniteľné plnenie uskutočnené iným platiteľom použil na dosiahnutie obratu zo svojich zdaniteľných plnení. Nestačí, aby bola daná iba možnosť prijaté plnenie takto použiť a nestačí ani iba zámer platiteľa to urobiť (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 7 Sž 102-105/02 z 10. decembra 2002).

Uvedenými úvahami sa riadil najvyšší súd, keď dospel k záveru, že daňové orgány dospeli v danej veci k správne právnemu záveru, ktorý korešponduje platnej právnej úprave (zákonu č. 511/1992 Zb. a zákonu č. 289/1995 Z. z.). Najvyšší súd sa dostatočne vyrovnal s námietkami sťažovateľa týkajúcimi sa procesného postupu daňových orgánov v daňovom konaní, ktoré nemohol zohľadniť a priznať im relevanciu na výsledok súdneho preskúmovacieho konania.

Podľa názoru ústavného súdu napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by tieto jeho závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, a preto sú z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého postupu a rozhodnutia najvyššieho súdu (I. ÚS 131/05, IV. ÚS 219/05).

V tomto smere ústavný súd poukazuje predovšetkým na to, že všeobecný súd chráni princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje v tom, že všeobecný súd odpovedá na všetky konkrétne odvolacie námietky, čo podľa ústavného súdu (so zreteľom na citované odôvodnenie napadnutého rozhodnutia) najvyšší súd v dostatočnom rozsahu urobil, keď jasne a zrozumiteľne dal odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Vzhľadom na to neexistuje podľa názoru ústavného súdu žiadna súvislosť medzi obsahom napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu a namietaným porušením práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vo vzťahu k ďalšej námietke sťažovateľa, že v jeho veci v oboch stupňoch rozhodoval ten istý súd (najvyšší súd), v dôsledku čoho malo dôjsť k porušeniu jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd poukázal na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej ak orgán štátu aplikuje platný a účinný právny predpis, jeho účinky (dôsledky) použitia nemožno považovať za porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 81/00, II. ÚS 63/03). Inak povedané, právo na spravodlivé súdne

konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôže všeobecný súd porušiť vtedy, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní (m. m. IV. ÚS 36/04, IV. ÚS 219/05). V danom prípade je takýmto predpisom zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). Podľa § 246b ods. 3 poslednej vety OSP (účinného v čase rozhodovania najvyššieho súdu) o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky koná a rozhoduje iný senát tohto súdu zložený z predsedu a štyroch sudcov.

Pretože v danom prípade najvyšší súd ako súd odvolací mal právomoc rozhodnúť spôsobom, o ktorý sťažovateľ žiadal (teda bol súdom s plnou jurisdikciou), pričom pri svojom rozhodovaní nevybočil z existujúceho rámca platných a účinných právnych predpisov a preskúmal napadnuté prvostupňové rozhodnutie po právnej i skutkovej stránke, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľom uplatnená námietka je zjavne neopodstatnená, keďže nesignalizuje žiadnu možnosť priamej príčinnej súvislosti s možným porušením jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe toho ústavný súd sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní v časti namietajúcej porušenie jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. SŽ-o-NS 50/03 z 18. februára 2004 podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Podstata ďalšej námietky vo vzťahu k napadnutému rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. SŽ-o-NS 50/03 z 18. februára 2004 sa týka porušenia vlastníckeho práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ako aj jeho práva vlastníť a pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu k dohovoru a spočíva „v nezákonnosti vyrubenia rozdielu dane z pridanej hodnoty v sume 528 540 Sk“.

Ústavný súd už v súvislosti s námietkou porušenia označených práv okrem iného vyslovil, že „... zásadne nie je možné, aby bol všeobecný súd považovaný za primárneho porušovateľa práva vlastníť a pokojne užívať majetok iba z dôvodu, že do jeho právomoci patrí rozhodovanie o veciach súvisiacich so súdnou ochranou vlastníka (sťažovateľa). (...)

Všeobecný súd by mohol byť len vtedy porušovateľom tohto práva hmotného obsahu, ak by postupoval v konaní tak, že by to znamenalo porušenie ústavných princípov spravodlivého procesu. Inak jeho rozhodnutie nemožno dávať do spojitosti s porušením základného práva vlastníť majetok, ak by na to neboli iné dôvody, napríklad priama spojitosť účinkov súdneho rozhodnutia do základného práva vlastníť majetok“ (II. ÚS 7/05, IV. ÚS 219/05). Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade taká priama spojitosť nie je daná. Preto v danej veci rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vo vzťahu k tej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie označených práv rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. SŽ-o-NS 50/03 z 18. februára 2004 tak, že ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel tiež k záveru, že vzhľadom na už uvedené nie je nevyhnutné osobitne sa zaoberať tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ poukazuje na existenciu ústavne relevantnej (priamej) súvislosti medzi napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu a porušením čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy, pretože v sťažnosti uvedené skutočnosti neumožnili ústavnému súdu dospieť k záveru o možnej opodstatnenosti tvrdení, že rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. SŽ-o-NS 50/03 z 18. februára 2004 bol porušený označený článok ústavy.

Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok, sa ústavný súd už nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. apríla 2007